

PSYKIATRIPLAN FOR MÅSØY KOMMUNE 2007 - 2010

INNHOOLD

1.0	Innledning	s.3
2.0	Psykiske helsearbeid blant barn og unge	s.4
3.0	Tiltak for barn og unge	s.5
4.0	Psykisk helsearbeid for voksne	s.9
5.0	Tiltak for voksne	s.9
6.0	Individuell plan	s.10
7.0	Brukermedvirkning	s.11
8.0	Kompetanse	s.12
9.0	Kommunens satsning i det psykiske helsearbeid	s.13
10.0	Handlingsplan	s.14

1.0 INNLEDNING

Plangruppen har tatt utgangspunkt i gjeldende psykiatriplan for Måsøy kommune 2007-2010. Psykiatriplan for Måsøy kommune 2007-2010 er i tråd med de føringer som er gitt i St.prp.nr1. Planen omhandler eksisterende drift/tiltak, målsettinger og behov i tråd med ny kunnskap lokalt og sentralt. Stikkord i planen er videreutvikling og stabilisering. Kommunen skal sørge for å integrere den oppdaterte planen i kommunens økonomiplan. Et viktig siktemål er at kommunen viser samlet ressursdisponering på dette feltet i et helhetlig perspektiv, og at det skal være fokus på tverrfaglig samarbeid.

Planen beskriver det psykiske helsearbeidet i kommunen for både barn og voksne.

Plangruppen har bestått av psykiatritjenesten, helsesøstertjenesten, avdelingsledere i Pleie og omsorgstjenesten, sosialtjenesten, pedagogisk psykologisk tjeneste(PPT), kultur- og ungdomskonsulent, kommuneoverlege, barne- og ungdomsarbeider og brukerrepresentanter fra Mental Helse.

Plangruppen ble i første møte enig om utarbeide en felles plan for psykiatri og rus. En av årsakene til dette er at mennesker med dobbeldiagnose rus/psykiatri er en stor brukergruppe og det vil således være mange sammenfallende tiltak og bruk av ressurser. Dette arbeidet skal starte i løpet av høsten 2009 og målet er å få plan for Psykisk helse og rus ferdigstilt i løpet av våren 2010.

På bakgrunn av avgjørelsen om å ha en felles plan som omhandler både psykiatri og rus, har denne evalueringen kun bestått i å fjerne tiltak som ikke lenger er aktuelle, samt å føre til nye opplysninger / tiltak som har kommet til etter forrige gjennomgang.

Økonomisk oversikt fremkommer i budsjett for ansvarsområde 3150 (psykiatritjenesten)
funksjon 233 (forebyggende arbeid)

Havøysund 25.05.09

Ann Jorunn Stock
Helse- og omsorgsleder

2.0 PSYKISK HELSEARBEID BLANT BARN OG UNGE

Psykisk helsearbeid blant barn og unge

Psykisk helsearbeid blant barn og unge ivaretas på mange plan. I førstelinjetjenesten jobber helsesøstertjenesten, legetjenesten, barneverntjenesten, sosialtjenesten og pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) for å ivareta barn og unges psykiske helse både individuelt gjennom behandling og sekundærforebygging og gjennom allmennforebygging. Frivillige organisasjoner, foreninger, idrettslag og ungdomsklubb er også svært viktige aktører i forebyggende arbeid gjennom sine organiserte aktiviteter.

Gjennom de sentrale føringer og satsninger på psykisk helsearbeid vil vi i Måsøy kommune søke å utvikle våre tjenester slik at vi kan gi et enda bedre tilbud til barn og unge enn det vi kan tilby i dag. For å få en mer helhetlig tjeneste til denne brukergruppen er det satt sammen en prosjektgruppe som skal se på *organisering av tjeneste knyttet til barn og unge*. Kommunestyret vedtok 12.12.08 (sak 08/1385) at det skal ses på muligheten til å etablere **Forebyggende enhet for barn og unge**. Denne enheten er foreslått skal bestå av helsesøstertjenesten, barnevernstjenesten, PP-tjenesten, miljøterapeut og assistent/fagarbeider knyttet til aktiviteter for barn og unge. Orientering om status og progresjon skal fremlegges kommunestyret i juni 2009.

Det er etablert ulike tverrfaglige og tverretatlige samarbeidsfora som blant annet har som oppgave å drive forebyggende arbeid og utviklingsarbeid i forhold til enkeltindivid og grupper av mennesker. Vi nevner her Selvmordsforebyggende gruppe, Tverrfaglig forum, Koordinerende enhet for individuell plan og ansvarsgrupper. Vi i førstelinjetjenesten vil også fremover søke å få til et enda større og forpliktende samarbeid mellom ulike aktører som jobber for å gi barn og unge gode oppvekstvilkår i Måsøy kommune.

Psykiske lidelser og rus

Psykiske lidelser og rusmiddelproblemer er sammensatte og henger ofte sammen med hverandre. Enkelte grupper er særlig utsatt for å utvikle psykiske lidelser og rusmiddelproblemer. Dette kan være; barn og unge med atferdsproblemer, barna av rusmiddelmisbrukere og barn av psykisk syke foreldre.

Psykiatriplanen for Måsøy kommune omhandler derfor også forebyggende tiltak som er beskrevet i Plan for rusforebyggende tiltak i kommunen. De tiltak som vi spesielt nevner her er: Ungdomsklubbens bevisste arbeid mot rusfrie arrangement og aktiviteter, informasjons- og holdningsskapende arbeid i skole og ungdomsklubb, støttekontakter, helsestasjon for ungdom, samtalegrupper for ungdom og samarbeid med barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk i Hammerfest (BUP). I tillegg kommer de tiltak som faller naturlig inn under de kommunale hjelpetjenestenes arbeidsoppgaver.

3.0 TILTAK FOR BARN OG UNGE

De fleste norske barn er friske, og jevnt over så har barna bra fysisk helse og de har det bra i hverdagen. Likevel rammer psykiske vansker og psykiske lidelser en ikke liten andel av barna. De fleste undersøkelser viser at 20 % av alle barn og unge til en hver tid har følelsesmessige vansker, eller en adferd som gjør at de har problemer i hverdagen. Videre regner en med at 4-7% har så alvorlige problemer at de trenger hjelp fra barne- og ungdomspsykiatrien. En ny og krevende problemstilling som vi også ser mer og mer av i Måsøy kommune er rusproblemer blant veldig unge, og som resulterer i at de ikke klarer å henge med i skole og arbeidsliv. Det er nødvendig å tenke tidlig forebygging i forhold til denne gruppen, og man må ha et hjelpeapparat som kan ta i mot de som faller ut. Rus og psykiatri henger nært sammen, og prognosene viser at vi kommer til å få mer av det i årene som kommer.

Måsøy kommune er med i et prosjekt hvor det er fokus på tidlig intervensjon. Visjon/mål for dette er blant annet å skape et godt læringsmiljø hvor barna stimuleres i en positiv faglig, sosial og personlighetsmessig utvikling. Det skal være fokus på tidlig innsats i forhold til å fange opp og iverksette tiltak for risikobarn/-elever. Prosjektet arbeider mot at barnehage/skole og hjelpeapparatet skal ha et forpliktende samarbeid knyttet til tidlig identifikasjon av barn med behov for ekstra oppfølging og intervensjon i barnehage og skole. Psykisk helsearbeid blant barn og unge ivaretas i dag på mange plan, blant annet av helsesøstertjenesten, barneverntjenesten, legetjeneste, pedagogisk psykologisk tjeneste(PPT) og alle de som driver forebyggende arbeid gjennom ulike aktivitetstilbud

Legetjenesten

Leger er en sentral part i arbeidet med behandling og oppfølging av barn- og unges psykiske helse blant annet gjennom medisinsk oppfølging og behandling. De kommunale legene er involvert i det etablerte tverrfaglige samarbeidet som er organisert i kommunen.

Helsesøstertjenesten

Helsesøstertjenesten er organisert i helsestasjonsvirksomhet, skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom. Fra sentralt hold er blant annet er målet at kapasiteten ved helsestasjons- og skolehelsetjenesten skal økes med 800 årsverk i opptrappingsperioden som avsluttes i 2010.

En stadig større andel av helsesøsters arbeid er rettet mot psykiske vansker hos barn og unge.

Med tanke på forebygging og avdekking av psykiske helseproblemer er helsesøster i en unik stilling i og med at hun treffer alle barn i kommunen mellom 0 – 18 år. Målet må være tidlig avdekking av eventuelle psykisk problemer slik at barna får hjelp så tidlig som mulig, enten av helsesøstertjenesten selv eller ved videre henvisning til lege, PPT, barnevern eller barne- og ungdomspsykiatrien.

Dette fordrer at helsesøster er tilgjengelig, både for småbarnsforeldre, skolebarn i grunnskolen og videregående skole samt ungdom generelt. Helsesøster har derfor fast kontortid på

Havøysund skole flere dager i uken, og helsestasjon for ungdom er en gang pr. uke. Helsesøstertjenesten skal være et lavterskeltilbud hvor det skal være lett å ta kontakt, selv for den aller minste ting.

Barnevern- og sosial tjenesten

I forebyggende arbeid er barnevern- og sosialtjenesten viktige aktører. I tillegg til å være en sentral part i tverrfaglig samarbeid jobbes det mot enkeltindivider. Gjennom individuelle vurderinger ut fra behov kan barneverntjenesten bidra i forebyggende arbeid ved å bruke ulike hjelpetiltak som en støtte til de barn og foreldre som trenger hjelp for i større grad mestre sin hverdag. Dette kan blant annet være foreldreveiledning og ulike avlastingstiltak og aktivitetstiltak

Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)

PP-tjenesten er aktiv i det kommunale tverrfaglige samarbeidet. På grunnlag av meldinger fra skolen, barnehage, helsesøster, helse- og sosialsektoren eller etter ønske fra foreldre, er den pedagogiske psykologiske tjenesten som sakkyndig instans med på å kartlegge og vurdere om det er behov for spesialpedagogiske tiltak i skole, barnehage og i fritiden. PP-tjenesten er en rådgivende instans og gir tilråding om innhold og omfang av ulike tilrettelegging for enkeltpersoner eller grupper av personer. Gjennom tilpasset opplæring og gode og riktige tiltak kan skole og barnehage være med å forebygge ytterligere skjevutvikling hos barn og ungdom. Dersom ulike utviklingsforstyrrelser ikke blir behandlet på rette måte kan dette føre til sekundære diagnoser som kan ha innvirkning på barnets psykiske helse og ungdommen kan lettere bli disponert for rusmiddelmisbruk.

Gjennom Oppfølgingstjenesten jobbes det jevnlig med å tilrettelegge for ungdom som faller utenfor de vanlige opplæringssystemer i grunnskole og videregående skole.

Tverrfaglig samarbeid

Forebygging av psykiske vansker og ivaretagelse av barn og unge med psykiske helseproblemer er krevende, og tverrfaglig samarbeid er en nødvendighet. Etablering av Forebyggende enhet for barn og unge vil være et viktig tiltak for å fremme et slikt samarbeid.

I Måsøy kommune er det et tverrfaglig forum bestående av pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), barnevern og helsesøstertjenesten som har som mål å samordne hjelp og forebyggende arbeid for barn. Forumet kan utvides med for eksempel skole, barnehage, ungdomsklubb, ungdoms- og kulturkonsulent og andre og blir da betegnet som utvidet tverrfaglig forum.

Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk

Barne- og ungdomspsykiatrien (BUP) har faste dager i Havøysund hvor de har tverrfaglige møter med legetjenesten, helsesøstertjenesten og PPT. Det samarbeides om enkeltbarn som er henvist til BUP, det gis råd og veiledning på generelt grunnlag og saker vedrørende enkeltbarn kan diskuteres anonymt.

Det er ønskelig å videreutvikle det tverrfaglige samarbeidet enda mer, slik at barn og unge med psykiske lidelser slipper ekstra belastninger i form av at tjenestene ikke er godt nok koordinert. Dette vil gi en bedre utnyttelse av ressursene samt et helhetlig tilbud som er tilpasset brukernes behov. Individuell plan (IP) er et hjelpemiddel for at dette skal la seg gjøre på en mest mulig hensiktsmessig måte for brukeren.

Kultur- og oppvekstetaten med blant annet skole, barnehage og fritidsklubb er viktige samarbeidspartnere i forbindelse med pedagogiske og kulturelle tilbud til barn og unge. Dette er en ressurs i det psykiske helsearbeidet. Blant annet vil alle landets skoler i løpet av perioden 2005-2008 få tilbud om undervisningsprogrammet ”Psykisk helse i skolen”, og da kan skolen som arena være mer delaktig i det psykiske helsearbeidet for barna.

Forebyggende helsearbeid i barnehagen vil være et satsingsområde framover. I Havøysund er det full barnehagedekning, og bare det i seg sjøl er et viktig forebyggende tiltak. I tillegg er det et stort potensial å drive forebygging med tanke på avdekking av eventuell problematikk så tidlig så mulig. For at dette skal lykkes må det et tettere samarbeid med barnehagen og hjelpetjenestene i kommunen (PPT, helsesøstertjenesten, barnevern).

Frivillige organisasjoner må heller ikke glemmes i forebygging av psykososiale helseproblemer. I Måsøy er det et rikt foreningsliv og må ses på en viktig ressurs både for barn, unge og voksne.

Planlagte tiltak for barn og ungdom med vekt på psykisk helse

I det forbyggende psykiske helsearbeidet for barn og unge er trygge og tilgjengelige voksne det aller viktigste. Videre må disse voksne se barna og ha tid til å høre på dem, og de må kunne hjelpe barna ved eventuelle vansker. Det trenger ikke bety at de må hjelpe barna selv, men de må vite hvor de kan få hjelp. Derfor er tverrfaglig- /etatlig samarbeid, kompetanse og en felles plattform viktige tiltak. Som en start var representanter fra skole, barnehage, ungdomsklubb, barnevern og helsesøstertjenesten på en tverrfaglig konferanse som omhandlet psykisk helse blant barn og unge. Dette var et ledd i denne satsingen, og det må jobbes aktivt for å videreutvikle samarbeidet. Tidlig avdekking må være målet, og dermed kan problemutvikling forebygges eventuelt reduseres. Det er en kjent sak at tidlig avdekking av eventuelle problemer er samfunnsøkonomisk lønnsomt.

Helsesøster 50 %

For å klare å gjennomføre og utvikle tiltak er det nødvendig å ha flere fagpersoner knyttet til arbeidet med psykisk helse. En 50 % stillingshjemmel som helsesøster er opprettet fra januar 2008.

Miljøterapeut 75 %

Undersøkelser utført av Sintef viser at en stor del av udekte behov for barn og unge med psykiske problemer er tiltak i hjemmemiljø. I Måsøy kommune har vi en stor utfordring på det området. Vi som jobber i forhold til barn og unge har i lang tid sett behovet for en

hjemmekonsulent som kan gå inn i hjemmene i forhold til veiledning og andre oppgaver som hver enkelt familie måtte ha behov for.

20 % stilling spesielt rettet mot aktiviteter for barn og unge

Denne stillingen er opprettet for å ivareta og tilrettelegge fritidstilbud for barn med psykososial problematikk. Funksjonen tilknyttet stillingen er tenkt å være et forsterket voksenmiljø for barn med psykiske lidelser. Fritidsaktiviteter kan være ; temabaserte aktiviteter i små grupper som trimgrupper, hobbyer og tilrettelagte aktivitetsdager (skidager, båtturer m.m.).

Organiseringen av **tjeneste knyttet til barn og unge** (forebyggende enhet) er ikke ferdig utredet, men disse 3 stillingene vil sannsynligvis være funksjoner som skal inngå i denne avdelingen. Stillingsbeskrivelser/ansvarsområder vil da bli definert.

Samtalegrupper

Samtalegrupper for barn, unge og foreldre er en metode i forebyggende helsearbeid som mer og mer vanlig, og det viser seg at metoden gir gode resultater. Særlig i forhold til forebygging av psykososiale vansker. I Måsøy er helsestasjonsvirksomheten i hovedsak basert på gruppevirksomhet. Det er et tilbud som har eksistert siden 1992, og vi har bare positive erfaringer med det. Det er også noe som småbarnsforeldrene uttrykker. I tillegg har helsesøster rutinemessige gruppesamtaler i 9. klasse hvert år, og noen ganger ved spesiell problematikk. For eksempel ved problemer i klassemiljøet. Nå ønsker vi å bruke metoden mer målrettet i forhold til enkelte grupper eller i forhold til spesiell problematikk. Det kan være såkalte ”jentegrupper”, spiseforstyrrelser, selvskading, forberedelse til borteboertilværelse med mer.

Kompetanseheving

Kontinuerlig kompetanseheving er helt nødvendig for alle som jobber med barn og unge. Samfunnsstrukturene er i stadig endring, og det er enda mye upløyd mark i forhold til barn og unges psykiske helse. Det gjelder særlig i forhold til forskning og metodeutvikling. Nå ser det imidlertid ut for at det er både politisk og faglig vilje til å satse på barn og unges psykiske helse, og man ser det mer og mer i sammenheng med andre forhold.

Aktivitetstilbud for barn og unge

I Måsøy kommune gjøres det en god jobb i forhold til fritids- og aktivitetstilbud for barn og unge, men det er alltid noen som faller utenfor disse. Dette er gjerne barn og unge med psykososiale problemer som trenger at andre tar initiativ.

Tiltak i forhold til disse kan være:

- Temabaserte aktivitetsgrupper (små grupper). Eks. matlaging, film, trimgrupper, gå sammen på aktiviteter osv.
- Fritid med bistand. Her kan også ressurser fra lokale lag og foreninger benyttes.

- Aktivitetsdager for barn med spesielle behov. Eks. båttur, reise bort på rideleir osv.
- Ferieopphold til vanskeligstilte
- Leksehjelp

4.0 PSYKISK HELSEARBEID FOR VOKSNE

Det psykiske helsearbeidet for voksne i Måsøy kommune utføres av mange faggrupper som lege, sosialtjeneste, hjemmetjeneste og sykehjem. En stor del av arbeidet ligger på psykiatritjenesten i samarbeid med legetjenesten og spesialisthelsetjenesten. I psykiatritjenesten er det i dag 75 % stilling som psykiatrisk sykepleier og 100 % stilling som sosionom med videreutdanning i psykisk helsearbeid.

Kommunen har fått tilsagn om prosjektmidler for å opprette stilling for miljøarbeider innen rusomsorgen, denne skal være på plass i løpet av juni 2009 og vil bli en del av psykiatritjenesten.

På kommunens hjemmeside finns nærmere informasjon om psykiatritjenesten, samt henvisning til nyttige lenker innen psykisk helse.

masoy.kommune.no

psykiatritjenesten@masoy.kommune.no

5.0 TILTAK FOR VOKSNE

Psykiatritjenesten tilbyr hjelp og bistand til mennesker med psykiske lidelser og problemer. Det er tett samarbeid med bl.a. lege og hjemmesykepleien. Videre er det tett samarbeid med Distrikts psykiatrisk senter (DPS), som innbefatter Voksen psykiatrisk poliklinikk (VPP) og post Talvik og post Alta. Psykiatritjenesten samarbeider også med Universitetssykehuset i Tromsø ved behov. Dette samarbeidet foregår bl.a. ved telefonisk kontakt og møter på lyd/bilde studio.

Psykiatritjenesten tilbyr brukerne jevnlig oppfølging i form av, samtaler, miljørettede tiltak, hjelp og koordinering i forhold til det øvrige hjelpeapparatet. Tilbudet utføres ved hjemmebesøk, miljøtiltak og samtaler på psykiatritjenestens kontor eller via telefon. Det er via legestasjon blant annet etablert tilbud om lysterapi.

Det samarbeides tett med hjemmesykepleien i forhold til tiltak som omfatter deres ansvars- og kompetanseområde, samt tjenester på kveld- og nattetid, helger og helligdager. Det være seg pleie- og omsorgstjenester, medisintil levering med mer.

Psykisk helse og rus

En stor utfordring er oppfølging av mennesker med rusproblemer og dobbeldiagnose rus og psykiske lidelser. Dobbeldiagnose krever tett tverrfaglig samarbeid for å kunne gi best mulig tilbud preget av kvalitet og kompetanse og for å kunne ivareta retten til Individuell plan.

Psykiatritjenesten ser nødvendigheten av å styrke brukerperspektivet i rusrelaterte saker ved å samarbeide med brukerorganisasjoner som Mental Helse og Rio Finnmark. Psykiatritjenesten opprettet høsten 2008 et Bruker/pårørendefora for psykisk helse og rus der brukere, pårørende, fagtjenesten, politikere og andre kan møtes for å ta opp aktuelle tema innen psykisk helse og rus.

Det gis bistand i forhold til kontakt med NAV og Arbeid med Bistand for de brukere som ønsker eller har behov for det. Her er individuell plan (IP) et godt hjelpemiddel. Samarbeidet med NAV er viktig i henhold til aktivitets- og arbeidsfremmende tiltak. Det kommunale hjelpeapparatet, er etter samtykke fra bruker, med i basisgrupper i forhold til utredning vedrørende rehabilitering, attføring eller uføretrygd.

All samarbeid er et ledd i tiltakene rundt mennesker med psykiske lidelser, for at de skal få best mulig hjelp i egen kommune samt nødvendig utredning og behandling.

Arbeid/Aktivitetstilbud

Manglende sosialt fellesskap og en passiv hverdag bidrar til sosial isolasjon og dårligere psykisk helse. Ressurs- og mestringsperspektivet som kan knyttes opp mot aktiviteter og brukermedvirkning er viktige momenter i forhold til psykisk helse. Dette perspektivet har til nå vært for lite ivaretatt i kommunens tiltaks- og handlingsplan for psykisk helsearbeid.

Psykiatritjenesten har etablert et dagtilbud for mennesker med psykiske lidelser. Dette er et populært tilbud som blir benyttet av mange, og det jobbes med å utvide tilbudet. For den eldste aldersgruppen har kommunen et dagtilbud på Daltun. Det kommunale hjelpeapparat har kanalisert brukere til frivillige organisasjoner og andre tilbud, og for enkelte har dette vært en grei løsning. Samarbeid med frivillige organisasjoner er derfor svært viktig for å kunne tilby denne gruppen et bredt og allsidig tilbud.

Psykiatritjenesten v/sosionom har ansvar for kommunal støttekontakt/treningskontakttjeneste.

NAV/ Arbeid med bistand er en viktige samarbeidspartnere i forbindelse med arbeidstrening, rehabilitering/attføring for mennesker med psykiske lidelser. Disse tiltakene vil gi brukerne en mulighet til en mer meningsfull hverdag og mulighet til arbeidstrening.

VTA (Varige tilrettelagte arbeidsplasser)

Behovet for tilrettelagte arbeidsplasser er stort, og det arbeides med å få etablert et tilbud i kommunen. Planen er å drive vaskeritjeneste og utfordringen blir å finne egnet lokale til dette formålet.

Bekketun(Omsorgsboliger)

Måsøy kommune har 5 leiligheter til mennesker med psykiske lidelser, og disse boligene ble tatt i bruk i desember 2006.

På Bekketun er det etablert fellesareal for beboere og andre brukere av Psykiatritjenesten, samt egne kontor/lokaler for psykiatritjenesten. Lokalene benyttes også av spesialisthelsetjenesten og til møtevirksomhet for Mental helse. I tillegg brukes lokalene til sosiale aktiviteter for beboerne på Bekketun og andre brukere av psykiatritjenesten.

6.0 INDIVIDUELL PLAN(IP)

Individuell plan er en rettighet for de barn og voksne som har behov for langvarige og koordinerte tjenester fra hjelpeapparatet. Dette er et tiltak for å få til en mer langsiktig og helhetlig tenkning i forhold til mennesker med blant annet psykiske lidelser og problemer. IP skal kartlegge brukerens mål, ressurser og behov for tjenester på ulike områder, og her er brukermedvirkning helt avgjørende. IP er brukerens verktøy som fagfolk er forpliktet til å ta hensyn til.

Måsøy kommune har opprettet en koordinerende enhet som har det overordnede ansvaret for IP. Det er utarbeidet skriftlige rutiner for håndtering av retten til IP. Alle tjenesteytere som er i kontakt med mennesker som har behov for langvarige og koordinerte tjenester plikter å samarbeide i utarbeidelsen av IP og igangsette tiltak etter gjeldende lover og forskrifter. Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk har faste møtedager hver 4. uke i Måsøy kommune. Utover dette samarbeider det lokale hjelpeapparat med spesialisthelsetjenesten ved behov.

Tverrfaglig samarbeid både innad i kommunen og mot spesialisttjenestene er viktig. Derfor må vi også fremover jobbe med å utvikle dette arbeidet for ivareta brukerne på best mulig måte. Som eksempel kan nevnes at mange brukere med omfattende behov utskrives fra spesialisthelsetjenesten til kommunen. Da er det avgjørende med gode samarbeidsrutiner. Samarbeid kommer ikke av seg selv, og psykiatritjenesten og det øvrig kommunale hjelpeapparat må hele tiden være aktive i utformingen av forpliktende samarbeidsrutiner. Da er individuell plan (IP), faglig kompetanse og veiledning viktige momenter.

7.0 BRUKERMEDVIRKNING

Målet med brukermedvirkning er å kartlegge brukernes ressurser og behov, samt at brukernes erfaringskunnskap og innflytelse over egen situasjon blir mer framtrødende. Dette er hjemlet i helse- og sosialtjenestens lovverk. For å få til et best mulig tilbud bør det være brukermedvirkning på ulike nivåer. De ulike nivåene har forskjellige utfordringer, og brukerne bør medvirke overalt hvor det treffes beslutninger om tjenestene. Det være seg på individnivå, tjenestenivå og politisk nivå.

Psykiatritjenesten startet høsten 2008 ”Bruker / pårørendefora psykisk helse og rus” for å ivareta brukermedvirkning på en annen måte enn anonyme undersøkelser. Hensikten er å ha en møteplass hvor brukerne kan ta opp aktuelle tema og gi/få tilbakemeldinger om våre tjenester. I tillegg samarbeider psykiatritjenesten med Mental Helse Måsøy ved markeringen av Verdensdagen for psykisk helse og har felles tema/sosiale aktiviteter. Det er også etablert møteplass på Bekketun for beboerne og brukere av tjenesten. Disse tiltakene vil være med på å fremme et godt klima for brukermedvirkning. Systematisk tilbakemelding er med på å sikre bedre kvalitet på tjenestene. God kvalitet innebærer at brukere og pårørende blir sett og tatt på alvor. Brukermedvirkning er en rettighet nedfelt i lovverket og kan skje på ulike nivå; gjennom medvirkning i politikkutforming, påvirkning på system og individnivå.

Mental Helse Måsøy har valgt 2 brukerrepresentanter som skal være med i evaluering og planarbeid i saker som angår psykisk helse og rus.

I tillegg finns det et politisk oppnevnt råd: **Fellesrådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne**. Dette rådet er sammensatt av representanter fra Pensjonistforeningen, Mental Helse Måsøy og LHL.

8.0 KOMPETANSE

Sentrale og lokale planer og øremerkede midler til kommunen har bidratt til økt kompetanseheving innen psykisk helsearbeid i Måsøy kommune.

Januar 2009 startet sykepleier (nyansatt i psykiatritjenesten) på videreutdanning i psykisk helsearbeid, denne utdanningen avsluttes våren 2010. En annen ansatt i tjenesten, sosionom av grunnutdanning, har videreutdanning i psykisk helsearbeid og kunst- og uttrykksterapi. En hjelpepleier har videreutdanning i miljøarbeid innen rus, og det er ved hjelp av ekstern finansiering opprettet en prosjektstilling for Miljøarbeider innen rusomsorgen. Denne stillingen blir en del av psykiatritjenesten og vil komme på plass i løpet av juni 2009. En annen miljøterapeut har vernepleie som grunnutdanning, og avslutter våren 2009 videreutdanning i psykososialt arbeid med barn og unge. Fylkesmannen og Måsøy kommune har bidratt med midler og permisjon til denne kompetansehevingen.

Selv om vi har et høyt kompetansenivå i tjenesten, vil det alltid være et behov for kursering og oppdatering innen psykisk helsearbeid. Dette behovet vil bli beskrevet i en felles **Kompetansehevingsplan** for hele pleie- og omsorgstjenesten.

9.0 KOMMUNENS SATSNING I DET PSYKISKE HELSEARBEID

Kommunen har allerede en rekke tiltak innen psykisk helsearbeid som finnes i de ulike kommunale budsjett. Det gjelder blant annet det ordinære kommunale tjenestetilbudet:

- Helsestasjon/skolehelsetjeneste
- Helsestasjon for ungdom
- Barnehage/skole
- Kulturskole/ungdomsklubb
- PPT
- Barneverntjeneste
- Sosialtjeneste
- Legetjenesten
- Hjemmetjenesten med psykiatritjenesten
- Omsorgsboliger
- Sykehjem
- Psykiatriboliger

Videre er det etablert forpliktende tverrfaglig samarbeid på flere plan

- Tverrfaglig forum
- Selvmordsforebyggende gruppe
- Kriseteam

Flere kommunale planer favner også psykisk helsearbeid:

- Psykiatriplan
- Plan for utsatte barn og unge
- Plan for skolehelsetjenesten
- Rusplan
- Handlingsplan for selvmordsforebyggende gruppe
- Handlingsplan for pleie- og omsorg

Brukerråd/høringsinstanser:

- Mental Helse Måsøy
- Fellesrådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne

10.0 HANDLINGSPLAN FOR PSYKISK HELSEARBEID I MÅSØY **KOMMUNE 2007 - 2010**

Nr.	Tiltak i henhold til Psykiatriplan, voksne	Igangsatte tiltak	Planlagte tiltak
1	Informasjon/ Faglitteratur	Innkjøpt brosjyremateriell Markering av Verdensdagen for psykisk helse	Innkjøp brosjyremateriell, faglitteratur. Tverrfaglig markering/samarbeid med frivillige organisasjoner. Verdensdagen for psykisk helse
2	Bruker-/pårørende Organisasjoner	Samarbeid med Mental Helse Fylkesavdeling, bl.a. i forbindelse med Verdensdagen for psykisk helse. Lokallag Mental Helse er etablert 19.09.2006	Forelesere fra/samarbeid med andre Mental Helselag/fylkesavdeling og evt. andre brukerorganisasjoner Driftskostnader Mental Helse Brukerstyrking- kurs og diverse
3	Kompetanseheving, rekrutteringstiltak	Videreutdanning innen rus, kunstterapi og uttrykksterapi, psykisk helsearbeid, psykososialt arbeid med barn og unge	Videreføres
4	Botilbud til brukere fra distriktet i forbindelse med terapi		Behovsprøvd dekning av boutgifter
5	Aktivitetstilbud (aktivitets-/dagsenter, kultur-/fritidstilbud)	Henvist brukere til ordinære aktiviteter, kultur-fritidstilbud. Eks. Daltun/dagtilbud for eldre, Hjertetrim, Hjertestua, Husfliden, andre kulturtilbud. Psykiatritjenesten har etablert dagtilbud/møteplass 1x pr.uke.	Utvide dagtilbud/ møteplass til 2 x i uken. Mer kreativ aktivitet Samarbeid med brukerorganisasjoner – og evt. frivillige organisasjoner Økt gruppetilbud, spesielt i forhold til menn med rus/psykiatri
6	Støttekontakter for voksne/fritid med bistand	Tiltak igangsatt	Rekruttere flere støttekontakter/fritid med bistand. Opplæring og veiledning av støttekontakter/fritid med bistand
7	Kommunale tilrettelagte arbeidsplasser/ sysselsettingstiltak (ikke Aetat-tiltak)		Tilskudd til etater/arbeidsgivere for tilrettelegging og oppfølging under arbeidstrening/ sysselsetting. Evt. lønnstilskudd til brukere i arbeidstrening
8	Tilrettelagt behandlingstilbud, faglig veiledning, koordinering/ ledelse.	Psykiatrisk sykepleier – 75% stilling Sosionom/ Psykisk helsearbeider – 100 % stilling fra nov.2004. Miljøarbeider innen rusomsorgen- 100 % stilling fra juni 2009	Videreføres-økes til 100 % Videreføres Prosjektstilling etableres, min.3 år

Nr.	Tiltak i henhold til Psykiatriplan, barn og unge	Igangsatte tiltak	Planlagte tiltak
9	Helsestasjon/ skolehelsetjeneste, Helsestasjon for ungdom		½ stilling Helsesøster -samtalegruppe -selvskading -spiseforstyrrelser -foreldregruppe -oppfølging av barn med psykiske problemer -tiltak for små barn- tidlig avdekking -oppfølging av barn med psykisk syke foreldre -oppfølging av ungdom som faller utenfor skole/arbeid pga. psykiske problemer/rus -undervisning/ Opplegg- psykisk helse i skolen Oppstart 1.9.2007
10	Annen forebyggende/ psykososialt arbeid, kultur og fritidstilbud for barn og unge	Barne og ungdomsarbeider i 20% stilling Støttekontakt/fritid med bistand Ungdomskontakter	-temabaserte aktiviteter -aktivitetsdager for utsatte grupper -forsterket voksenmiljø for enkeltbarn Ferieopphold og fritidsaktiviteter for barn og unge med spesielle behov
11	Tverrfaglig samarbeid	Kompetanseheving for ansatte som jobber med barn og unge Rusforebyggende arbeid: Rusfritt arrangement 16.mai på ungdomsklubben. Juleball på klubben, også rusfritt.	Utvikle tverrfaglig samarbeid i kommunen slik at barn med psykiske vansker blir sett og får oppfølging Etablere forebyggende enhet Videreføres
12	Kompetanseheving/ videreutdanning		Innhente personell til gruppesamtaler om Selvskading spiseforstyrrelser Samspill foreldre – barn, rusforebygging, kommunikasjon/samtaleteknikker, selvmordsforebygging, mobbing. Tidlig intervensjon